

Slimību profilakses un kontroles centrs

Dunties iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts info@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr.43 (1484)

2016. gada 17. oktobrī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2016. gada 40. un 41. nedēļā Latvijā

2016. gada 40. nedēļā monitoringā iesaistītajās ārstniecības iestādēs reģistrēti 2 gripas (klīniskie) gadījumi (informācija saņemta no 65 ģimenes ārstu praksēm), savukārt 41. nedēļā tika reģistrēti 3 gripas (klīniskie) gadījumi (informācija saņemta no 70 ģimenes ārstu praksēm).

Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 41. nedēļā, salīdzinot ar 40. nedēļu, samazinājusies par 2,1% un bija vidēji 1067,0 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (40. nedēļā – 1090,2 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Taču saslimstība palielinājusies vecuma grupā 5–14 gadi un īpaši vecuma grupā 65 un >.

Pacientu vēršanās pie ārsta ar AAEI, gripu un pneimoniju vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem²

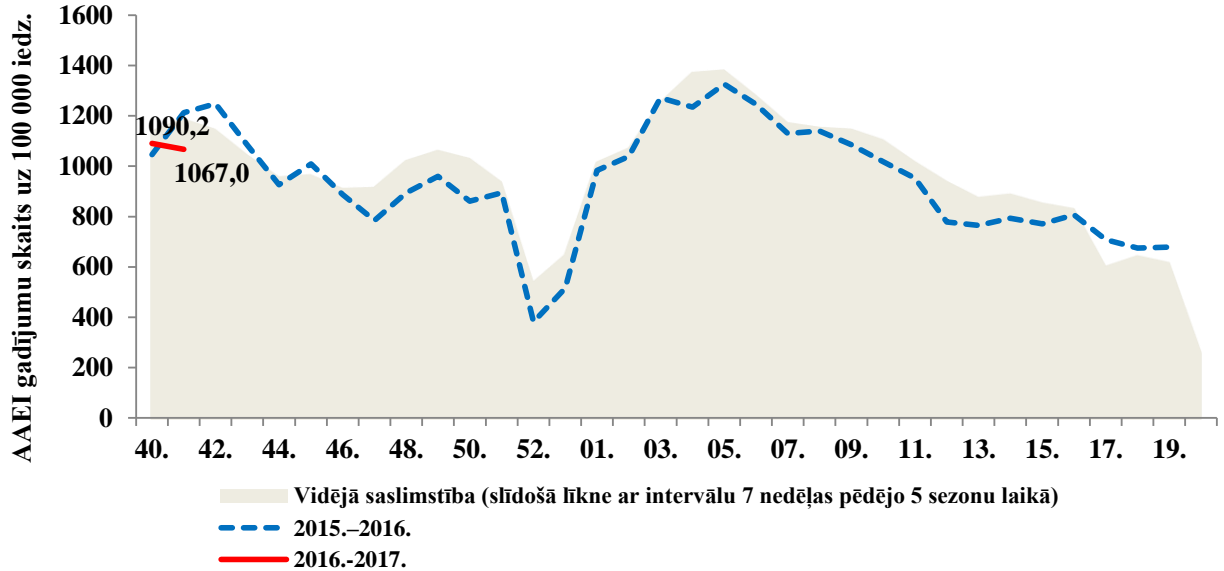
	Vecuma grupas	40.	41.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1090,2	1067,0	-2,1
	0-4	6405,0	6131,1	-4,3
	5-14	2529,6	2696,2	6,6
	15-64	733,0	693,3	-5,4
	65 un >	162,1	210,6	30,0
Gripa	Vidēji	2,0	2,8	41,0
	0-4	0,0	0,0	0,0
	5-14	0,0	0,0	0,0
	15-64	3,1	2,9	-6,0
	65 un >	0,0	4,7	0,0
Pneimonija	Vidēji	28,9	18,8	-35,2
	0-4	0,0	55,4	0,0
	5-14	49,8	19,3	-61,2
	15-64	30,6	14,4	-53,0
	65 un >	20,3	23,4	15,5

¹ klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās iestādēs

²Saslimstības līmenis vai vēršanās pēc medicīniskās palīdzības nedēļas laikā tiek aprēķināta, pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar pašreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

Arī vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos 41. nedēļā samazinājusies par 35,2%; vidēji reģistrēti 18,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

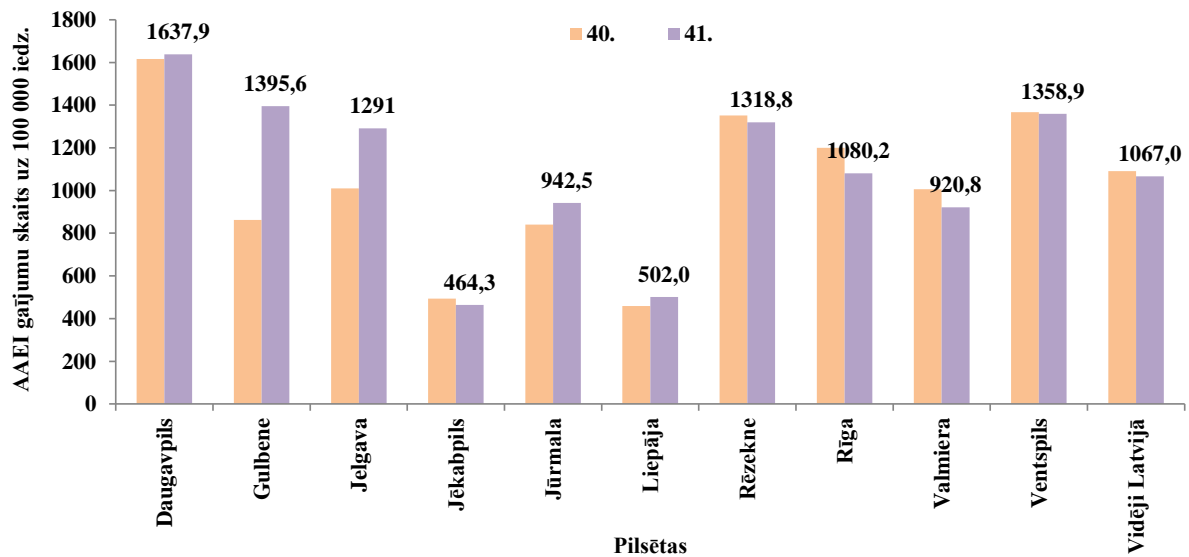
Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 2016.–2017. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējo sezonu un piecu gadu vidējiem rādītājiem

Salīdzinājumā ar pagājušās sezonas 41. nedēļu pacientu vēršanās ambulatorajās monitoringa iestādēs AAEI gadījumos šā gada 41. nedēļā ir bijusi nedaudz zemāka.

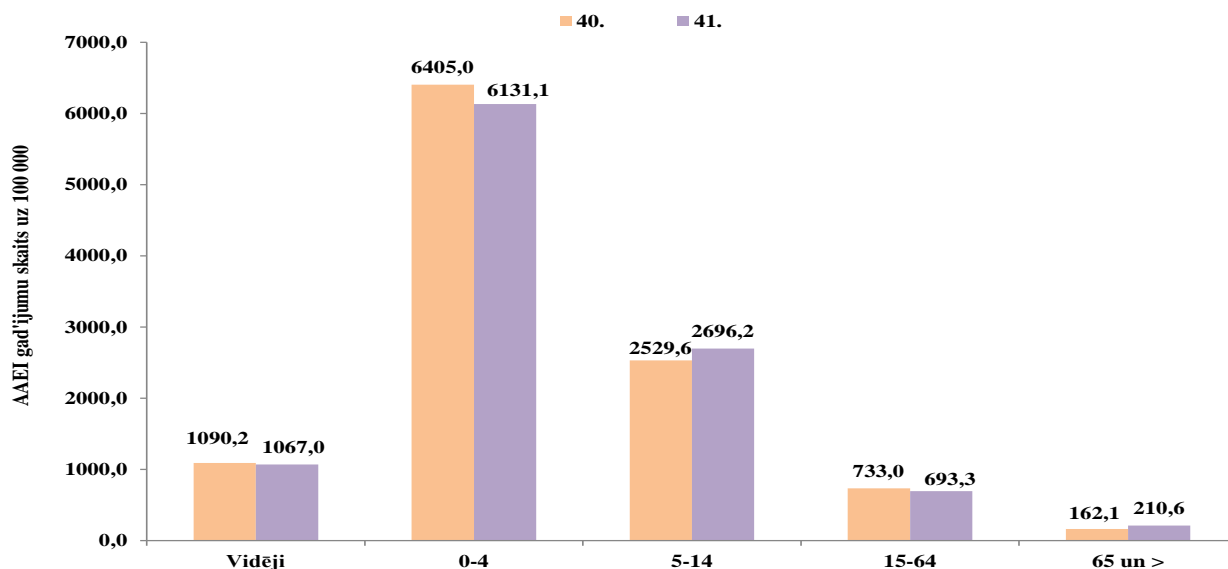
AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

Augstāka par vidējo, saslimstība ar AAEI 41. nedēļā tika reģistrēta piecās no desmit monitoringā iekļautajās teritorijās: Daugavpilī, Gulbenē, Ventspilī, Rēzeknē un Jelgavā. Izteikts saslimstības pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, reģistrēts Gulbenē, Jelgavā un Jūrmalā. Piecās monitoringā iekļautajās teritorijās saslimstība samazinājusies. Viszemākā tā bijusi Jēkabpilī.

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Augstākā saslimstība ar AAEI 41. nedēļā tika reģistrēta bērniem vecuma grupā 0–4 gadi (6131,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem). Ievērojami palielinājusies vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos vecuma grupā 65 gadi un >, kā arī vecuma grupā 5–14 gadi, citās vecuma grupās tā ir samazinājusies.

Vispārējo izglītības iestāžu apmeklējums

Salīdzinājumā ar 40. nedēļu nav mainījies vispārējo izglītības iestāžu apmeklējums – izglītības iestādes apmeklējuši vidēji 93,7% skolēnu. Zemākā apmeklētība reģistrēta Jūrmalā, Rēzeknē un Rīgā.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jekabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
40.	94,1	90,7	91,3	93,0	93,3	96,1	94,2	93,5	97,5	93,6	93,7
41.	94,5	96,0	94,2	93,9	91,1	94,3	93,1	93,4	95,4	93,9	93,7
Salīdzinājumā ar 40.nedēļu (±)	0,4	5,4	2,9	0,9	-2,2	-1,9	-1,1	-0,1	-2,1	0,3	0,0

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums

Nedaudz samazinājies (par 0,1%) pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums - izglītības iestādes apmeklējuši vidēji 73,9% reģistrēto bērnu. Zemākā apmeklētība reģistrēta Gulbenē.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
40.	67,6	67,6	70,5	76,2	66,8	78,1	80,6	76,3	94,9	72,6	73,9
41.	70,1	66,7	72,8	76,2	72,5	80,3	83,3	73,2	75,2	74,6	73,9
Salīdzinājumā ar 40.nedēļu (±)	2,6	-0,9	2,3	0,0	5,7	2,2	2,8	-3,1	-19,7	2,0	-0,1

Respiratoro vīrusu cirkulācija

2016. gada 40. un 41. nedēļā SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) stacionārā „Latvijas Infektoloģijas centrs” laboratorijā tika izmeklēti attiecīgi, 39 un 32 klīniskie paraugi respiratoro vīrusu izraisīto infekciju diagnostikai. Noteikti dažādi elpceļu infekciju izraisītāji - adenovīrusi, paragripas III tipa vīrusi, rinovīrusi un enterovīrusi.

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Positīvo paraugu skaits	Positīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	39					5				1					6	15,4	0,0	0
41.	32					2			2	4				2	8	25,0	0,0	0
Kopā	71	0	0	0	0	7	0	0	2	5	0	0	0	2	14	19,7	0,0	0

Secinājumi

2016. gada 41. nedēļā ambulatorajās monitoringa iestādēs vēršanās pēc palīdzības AAEL gadījumos, salīdzinot ar 40. nedēļu, nedaudz samazinājusies;
- visvairāk ar akūtām elpceļu infekcijām slimo bērni 0–4 gadu vecuma grupā.

PVO Eiropas reģiona gripas uzraudzības tīkla informācija - Flu News Europe

Eiropas gripas uzraudzības tīkla dati par gripas un citu elpceļu infekciju izplatību tiek publicēti Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra un Pasaules Veselības organizācijas vienotā interneta vietnē – „Flu News Europe” <http://www.flunewseurope.org/>.

2016. gada 40. nedēļā epidemioloģiskie dati tika saņemti no 41 valsts, kuras informēja par zemu gripas intensitāti.

Gripas uzraudzības tīkla ietvaros noteikts A(H3) tipa gripas vīruss Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē.

Gripas un citu akūto augšējo elpceļu infekciju izplatība pasaulē.

PVO globālā tīkla informācija 03.10.2016.

http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

Dienvideiropas mērenā joslā gripas aktivitāte svārstās starp valstīm. Dienvidāfrikas valstīs gripas aktivitāte turpinās, savukārt Okeānijā bija novērojams gripas aktivitātes samazinājums. Gripas aktivitāte mērenā klimata joslas Ziemeļu puslodes valstīs bija starp-sezonu līmeni.

- Dienvidamerikas mērenās joslas valstīs gripas un respiratori sincitiālā vīrusa (RSV) aktivitāte samazinājusies gandrīz visā apakšreģionā. Čīlē joprojām tiek konstatētas gripai līdzīgas slimības. Laboratoriski apstiprināta gripa un RSV augstā līmenī, galvenokārt cirkulē *A(H1N1)pdm09* gripas vīruss, *A (H3N2)* vīruss un *B tipa* gripas vīrusi. Paragvajā bija novērots gripai līdzīgu slimību un smagu akūtu elpošanas ceļu infekciju (SARI) gadījumu skaita pieaugums. Reģionā saglabājas augsta RSV aktivitāte.

- Dienvidāfrikā turpinās gripas vīrusu konstatēšana, galvenokārt nosakot *A (H1N1)pdm09* gripas vīrusu, dominējošie ir *B tipa* gripas vīrusi, kā arī agrākā sezonā tika reģistrēti *A (H3N2) tipa* gripas vīrusi.

- Okeānijā gripas vīrusu aktivitāte pēdējo nedēļu laikā ir samazinājusies. Dominējošais cirkulējošais gripas vīruss ir *A (H3N2)* tips. Austrālijā gripas vīrusa aktivitāte arī samazinājusies, tomēr gripas aktivitāte joprojām saglabājas augstā līmenī. Jaunzēlandē ar gripai līdzīgu slimību vērsšanās pēc konsultācijas rādītāji ir zemāki nekā sezonas līmenī.

- Karību jūras reģiona valstīs gripa un citu elpceļu vīrusu aktivitāte saglabājas zemā līmenī lielākajā apakšreģionā, izņemot Kubu, kur pēdējo nedēļu laikā bija novērots neliels *B tipa* gripas vīrusu pieaugums. Centrālamerikā gripas vīrusu aktivitāte saglabājas zemā līmenī, bet lielākajā daļā valstīs tiek konstatēti citi elpceļu vīrusi, pārsvarā dominē RSV.

- Tropu Dienvidamerikas valstīs pēdējo nedēļu laikā gripas *A (H1N1)pdm09* un RSV vīrusu konstatēšana kopumā samazinājās vai saglabājas zemā līmenī lielākajā daļā valstu. Kolumbijā gripas aktivitāte joprojām bija zemā līmenī, bet pieauga RSV aktivitāte. Peru gripas aktivitāte turpina samazināties, galvenokārt dominējošie gripas vīrusi ir *A (H1N1)pdm09* un *B tipa* gripas vīrusi.

- Rietumu, Centrālajā, un mērenas joslas Austrumāzijas valstīs gripas aktivitāte joprojām ir zemā līmenī. Tropu Dienvidāzijas valstīs gripas aktivitāte kopumā ir zema, sezonālie cirkulējošie gripas vīrusi ir *A* un *B tipa* gripas vīrusi.

- Dienvidaustrumu Āzijas valstīs pēdējo nedēļu laikā bija novērota gripas vīrusu noteikšanas samazinājuma tendence, savukārt dažas valstis ziņoja par nepārtrauktu gripas vīrusu aktivitāti, pārsvarā šajā reģionā tiek reģistrēti sezonāli *A* un *B* gripas vīrusi.

- Par sporādiskiem gripas gadījumiem *A (H3N2)* un *B tipa* gripas vīrusu pēdējo nedēļu laikā bija ziņots Ziemeļu, Vidus un Rietumāfrikā (starp dažām valstīm, kuras iesniedza datus šajā laika periodā). Austrumāfrikā un Madagaskarā turpina ziņot par *B tipa* gripas vīrusa konstatēšanu.

- Ziemeļamerikā un Eiropā gripas aktivitāte bija zema, tika konstatēti daži gripas vīrusi. Gripai līdzīgas slimības līmenis bija zemāks par sezonas līmeni. Amerikas Savienotajās Valstīs no citām respiratorām infekcijas slimībām dominē RSV.

- Āzijas mērenās joslas valstīs gripas aktivitāte bija zema.

FluNet apkopoja informāciju, kura tika saņemta (2016. gada 30. septembrī) no 73 valsts, reģionu vai teritoriju Nacionāliem gripas references centriem un citām laboratorijām (par periodu no 2016. gada 5. līdz 18. septembrim). Šajā laika periodā PVO (*Global Influenza Surveillance and Response System*, GISRS) laboratorijās bija testēti vairāk nekā 44 178 paraugi. No tiem 2 763 bija ar pozitīviem rezultātiem uz gripas vīrusiem, 2 260 (81,8%) paraugos noteikti *A tipa* gripas vīrusi un 503 (18,2%) *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem 246 (12,0%) tipēti kā *A(H1N1)pdm09* un 1 812 (88,0%) kā *A(H3N2)*. No raksturotiem *B tipa* gripas vīrusiem 31 (24,6%) pieder *B-Yamagata* līnijai un 95 (75,4%) *B-Victoria* līnijai.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Oksana Martiņuka.

2016.-2017. gada AAEI un gripas monitoringa 41. nedēļā datus sniedza:

- 70 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 106651 – 5,4% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 37 vispārējās izglītības iestādes
- 36 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.